

BERGEN
KOMMUNE

ÅRSPLAN 2024 – 2025

Hop Oppvekststun barnehage

Forord

Barnehagene i Bergen kommune utarbeider sine årsplaner i samsvar med kravene til årsplan slik de er beskrevet i barnehageloven og forskrifter. Ny rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver trådte i kraft fra 1.august 2017 og er en forskrift til barnehageloven.

Kvalitetsutviklingsplanen for kommunale barnehager 2018-2021 (23)

«Sammen for kvalitet – lek og læring» beskriver eiers lokale tilpasninger til rammeplanen og prioriteringer for gjeldende periode.

Hovedsatsningsområdet i kvalitetsutviklingsplanen er «Grunnlag for livslang læring i det 21. århundre». Planhierarkiet er synliggjort i modellen.

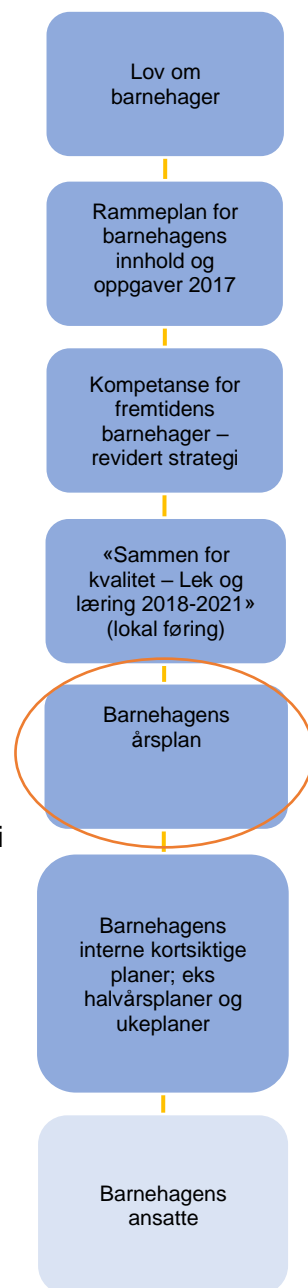
Årsplanverket til de kommunale barnehagene i Bergen kommune er delt i to:

- **Del en** beskriver mål og aktiviteter for årets satsinger og gir informasjon om hvordan disse følges opp, dokumenteres og vurderes. Årsplanen del en har et tidsperspektiv på 1 år og følger barnehageåret.
- **Del to** beskriver barnehagens satsninger og arbeid på et mer grunnleggende og generelt nivå. Årsplanens del to inneholder informasjon om hvordan barnehagen vil arbeide med danning gjennom omsorg, lek og læring for å fremme barns allsidige utvikling i samarbeid og forståelse med barns hjem. Videre redegjør barnehagen for hvordan det arbeides med progresjon i barnas pedagogiske tilbud gjennom hele barnehageløpet.

Som barnehageeier er vi ansvarlig for at barn i våre barnehager får en god start på et livslangt læringsløp. Godt planleggingsarbeid gjennom felles planmaler er utgangspunkt for utnyttelse av kollektiv kapasitet. Årsplanen utarbeides i samarbeid mellom barnehagens ansatte, barn og foreldre og danner grunnlag for pedagogisk innhold, aktiviteter og samhandling gjennom året. Årsplanen er et arbeidsredskap for personalet og dokumenterer barnehagens valg og begrunnelser. Årsplanen gir informasjon om barnehagens pedagogiske arbeid til myndighetsnivåene, barnehagens samarbeidspartnere og andre interesserte.

BERGEN KOMMUNE

Etat for barnehage

Innhold

Visjon og mål	5
Visjon – En mangfoldig barnehage av høy kvalitet for alle barn	5
Verdier	5
Mål	5
1.0 Barnehagens innledning	6
1.1 Struktur og organisering	6
1.2 Metodevalg	7
1.3 Kjerneverdier	9
1.3.1 Ser barnet	9
1.3.2 Varme	9
1.3.3 Inkluderende	9
2.0 Livsmestring for det 21. århundre	10
– medvirkende barn i lek og læring	10
2.1 Tilknytning	10
2.2 Lek	11
2.3 Læring	11
2.4 Barns medvirkning	12
2.5 Vennskap og felleskap	12
2.6 Mangfold	13
3.0 Barnehagens tema/prosjekt	14
3.1 Fagområder	15
3.1.1 Språk som basiskompetanse	15
3.2 Digitale verktøy	16
4.0 Barnehagen som lærende organisasjon	17
4.1 Barnehagens utviklingsarbeid	17
4.2 Dokumentasjon, vurdering og oppfølging	17
4.2.1 Dokumentasjon	17
4.2.2 Vurdering	17
4.2.3 Oppfølging	18
4.3 Barn og foreldres medvirkning i utviklingsarbeidet	18
I. Barnesyn og læringssyn	19
II. Pedagogisk relasjonskompetanse	19
III. Danning gjennom omsorg, lek og læring	20

IV.	Progresjon i barnehagens pedagogiske innhold	21
V.	Overganger	21
a.	Tilvenning i barnehagen	21
b.	Overganger og sammenheng innad i barnehagen	22
c.	Samarbeid og sammenheng med skolen	23
VI.	Foreldremedvirkning	24
VII.	Bærekraftig utvikling	24
VIII.	Psykososialt barnehagemiljø	25
IX.	Barns seksuelle helse	25

Visjon og mål

Visjon – En mangfoldig barnehage av høy kvalitet for alle barn

I en mangfoldig barnehage av høy kvalitet skal barn få utfolde skaperglede, undring og utforskertrang. Barna skal utvikle grunnleggende kunnskaper og ferdigheter med utgangspunkt i egne forutsetninger og interesser.

Verdier

Det er utviklet et verdigrunnlag som skal sikre det enkelte barn trygghet, læring og utvikling i hverdagen. Verdigrunnlaget består av *varme, ser barnet og inkluderende*. Verdiene gir retning for det pedagogiske arbeidet og samhandlingen med barn og foresatte. Barnehagene beskriver i kapittel 1 hva de legger i disse verdiene.

Mål

Bergen kommune ønsker som eier å gi retning for de kommunale barnehagene gjennom målsettingen:

Livsmestring for det 21. århundre – medvirkende barn i lek og læring

Grunnlaget for trivsel, livsglede, mestring og følelse av egenverd legges i tidlig barndom og barnehagen har en sentral plass i dette. Livsmestring handler også om å møte motstand, håndtere utfordringer og være utholdende. Våre barnehager skal kjennetegnes ved at barnet:

- Opplever vennskap og fellesskap
- Erfarer trygghet og tilknytning til personalet
- Opplever spenning og glede i variert lek
- Er aktivt og medskapende i lek og læring
- Bruker sin kreativitet og søker utfordringer i lek og læring
- Blir møtt på sine uttrykk, sin undring og utforskertrang
- Opplever en barndom preget av mangfold, likeverd og respekt
- Utvikler sin språkkompetanse og sin matematiske kompetanse

1.0 Barnehagens innledning

1.1 Struktur og organisering

Hop Oppveksttun barnehage er samlokalisert med Hop Oppveksttun skole. Barnehagen har fire avdelinger – to med barn fra 3-6 år og to med barn fra 1-2 år. Barna er deler av dagen også delt i aldersgrupper for turer og aktiviteter. Et flertall av barna bor i nærområdet. Våre barn og foreldre har et stort nettverk sammen også utenfor barnehagen. Vi ser at dette er positivt for barnehagens psykososiale miljø, og barnehagen er en naturlig del av dette nettverket.

Avdeling Grøntunet 3-6 år tlf:40816156 Barn

Personale

24

Marianne Nedregotten – ped.leder
Mette Korneliussen – pedagog
Siv Sjøgren - pedagog
Irene Hornæs – assistent
Urbana Bernhoft - assistent
Vibeke Amundsen - assistent

Avdeling Blåtunet 3 -6 år - tlf: 40816159 Barn

Personale

18

Ida Marie Jacobsen – ped.leder
Jørgen Tyrholm – BUA
Christine Haugen - BUA

Avdeling Gulkloppen:1-2 år tlf:40816157

Barn

Personale

12

Anna Pancerz – ped.leder
Laila Hamre – pedagog
Liliana Soelseth - assistent
Violeta Tarata – BUA
Kristina Marie Jacobsen - BUA

Avdeling Rødkloppen: 1-2 år tlf:40816158

Barn

Personale

9

Hilde Jansen – ped.leder
Linn Nordahl – BUA
Amalie Hønsi - BUA

Andre ansatte Styrer

Renhold

I permisjon:

Åshild Grønhaug Livsey kontortlf:
53037830/mob 91183355
Joe Aseerwathham og Laura Suden
Marthe Øyjordsbakken Kaland
Paul Solvåg-Børresen

Våre fellesrom:

Biblioteket: Her har vi mange spennende bøker som innbyr til lesing. Bøkene blir byttet ut etter årstid og tema. Rommet er avskjermet slik at vi får lese i ro og fred.

Familiekroken: Her får rolleleken blomstre. I familiekroken er det dukker, kjøkkenutstyr, vogner, komfyr og alt som trengs til en god rollelek.

Turneren: Her er barnas tumlerom. Her får barna utforske med egen kropp, hoppe, slenge seg og delta i aktiv fysisk lek. Her er det matter, puter og leke-hus. Alle barna lærer med kroppen og dette rommet er ypperlig til det.

Teaterrommet: Dette rommet endres i forhold til ulike temaer vi jobber med. Scenen på teateret er et godt utgangspunkt for show og forestillinger.

Grupperom: Et rom som er tilrettelagt for bordaktiviteter og å skape den gode nærheten i små grupper. Her vil vårt fokus være å skape ro og gode stunder sammen med barn. Vi vil bruke rommet til å ha språkgrupper gjennom blant annet å spille gøyale spill. Dette rommet vil vi tilpasse etter barnas interesser, nivå og behov.

Uterom: Haugen, lekeplassen og nærmiljøet er vårt uterom. Vi bruker skoleplassen etter skoletid og i skolens ferier. På Haugen har vi fokus på utforskning, undring og natur.

Ferie og fridager for barnehageåret 2024 og 2025:

Planleggingsdager høst 2024: 9 september, 1 november

Planleggingsdager vår 2025: 31 januar, 2 mai og 30 mai

Andre dager bhg er stengt 2024: 24,25,26 og 31desember (julaften,1 og 2 juledag, nyttårsaften)

Andre dager bhg er stengt 2025: 1 januar (1 nyttårsdag), 17,18 og 21 april - påske (onsdag 16 april stengt fra 1200)

1 mai - offentlig høytidsdag

17 mai - grunnlovsdag

29 mai – Kristi himmelfartsdag

9 juni – 2 pinsedag

Barnehagen er sommerstengt i uke 28/29/30 i 2025 (7-25 juli)

1.2 Metodevalg

Hop oppvekststun Barnehage sitt metodevalg er ICDP (International Child Development Program). Dette er en satsing sentralt i Bergen Kommune, ICDP er et forebyggende program som har som mål å styrke omsorgen og å gi en bedre oppvekst for barn og unge. ICDP er også et verktøy for å ivareta enkeltbarn og barna sitt psykososiale barnehagemiljø.

ICDP har som mål å øke den voksnes lydhøre nærvær og omsorgsfulle vurderingsevne.

Opplæringen i ICDP gir våre veiledere kompetanse til å lede grupper for foresatte og ansatte i barnehagen. De blir sertifisert som veiledere. Dette for å øke kvaliteten på omsorgen vårt personale har i samspill med barn.

ICDP handler om nærhet og omsorg, men også om å hjelpe barnet med vanskelige følelser og støtte dem i lek og utfordringer. Forskning peker på at kvaliteten på relasjoner mellom barnehageansatte og barn er viktig for barns trygghet og for barns emosjonelle, kognitive og sosiale utvikling. Vårt hovedfokus er samspillet mellom barn – voksne og barn-barn.

Noe av det viktigste i ICDP er at den gode relasjonen mellom voksne og barn er grunnleggende for læring og utvikling.

ICDP fokuserer på:

Hjelp omsorgsgiver til å bli bevisst på barnets tilstand og behov, og tilpasse omsorgen til barnets behov og initiativ.

Skape et godt og trygt psykososialt miljø preget av inkludering, nærhet, varme.

At barnet blir sett for den de er.

Styrke omsorgsgiverens selvtillit, refleksjon og kompetanse.

Fremme god kommunikasjon mellom omsorgsgiveren og barnet, slik at barnet kan uttrykke seg og forstå verden bedre.

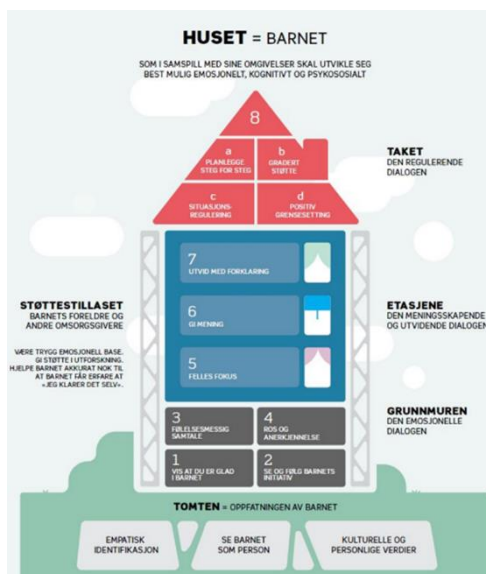
ICDP fokuserer på den voksne sin rolle og kvaliteten i samspillet med barna.

Å bygge opp barnas selvtillit og tro på seg selv er den beste måten å forberede dem på utfordringer, unngå utenforskap og håndtere problemer senere i livet.

Vi har flere sertifiserte ICDP- veiledere som jobber aktivt med ICDP i barnehagen.

Vi har jobbet mye med den emosjonelle dialogen. I år vil vi ha hovedfokuset på den meningskapende og utvidende dialogen. Dette henger sammen vårt årstema og utviklingsarbeid «utvid horisonten» og Bergen kommune sin satsing på livsmestring og barna sitt psykososiale barnehagemiljø.

Å ha ICDP som et felles grunnlag i personalgruppen er en god støtte i forhold til vår plikt til å sørge for et trygt psykososialt barnehagemiljø, som beskrevet i kapittel VIII nedenfor.

1.3 Kjerneverdier

«Verdiene gir retning for det pedagogiske arbeidet og samhandlingen med barn og foresatte.»

1.3.1 Ser barnet

«Vi ser det enkelte barns egenverdi. Barnet gis gode betingelser for læring og utvikling basert på vår anerkjennende væremåte.»

For oss betyr dette at:

- Vi undrer oss sammen med barnet
- Vi støtter og veileder barnet ved å lytte, forstå, og motivere.
- Vi tar barnets perspektiv ved å observere, reflektere og tolke barnets handlinger og intensjoner – alltid med et positivt perspektiv

1.3.2 Varme

«Vi gir barnet omsorg og trygghet. I møte med barn skal vår hjertevarme gi næring og vekstmulighet.»

For oss betyr dette at:

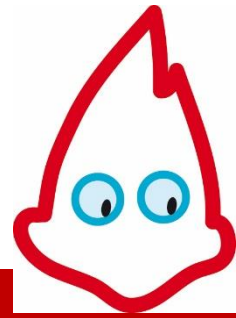
- Vi møter barna med interesse og glede ved å være bevisste, engasjerte og deltakende ansatte som gir positiv oppmerksomhet og skaper trygge arenaer for aktivitet og lek sammen med barna
- Vi gir forutsigbare rammer som skaper trygghet hos barnet ved å gi tydelige beskjeder og er i forkant før overganger og planlagte aktiviteter
- Vi lar barna kjenne på mestring og selvstendighet ved å la barna prøve selv og få utforske og utfolde seg.

1.3.3 Inkluderende

«Vi skaper gode relasjoner, der alle barn blir sett og bekreftet. Det enkelte barn skal oppleve gleden av å tilhøre små og store fellesskap.»

For oss betyr dette at:

- Vi følger opp barnets initiativ og interesser ved å observere, tilrettelegge for lek og samspill, og bruke deres meninger i planarbeid og aktiviteter.
- Vi hjelper barna å danne vennskap og bidrar til at alle kan få leke med alle ved å snakke med barna og finne løsninger sammen
- Vi bruker små og store grupper slik at barna kan føle trygghet og samhørighet
- Vi respekterer ulikheter ut fra bakgrunn, kultur, interesser, følelser, utvikling, erfaringer og forutsetninger ved å være reflektert, tålmodig, og ved å sette seg inn i barnets perspektiv. Det skal gis tid og rom.

2.0 Livsmestring for det 21. århundre

– medvirkende barn i lek og læring

«Barna skal få utfolde skaperglede, undring og utforskertrang. De skal lære å ta vare på seg selv, hverandre og naturen. Barna skal få utvikle grunnleggende kunnskaper og ferdigheter. De skal ha rett til medvirkning tilpasset alder og forutsetninger.»

(Lov om barnehager §1, 2.ledd)

Barnehagen er første del av utdanningsløpet, og barnets første arena utenfor familien. Barnehagen har stor betydning for hvordan barna opplever seg selv og omverden. Barnet skal bli møtt av voksne med respekt, og som anerkjenner barnet og dets følelser. Personalet skal hjelpe barnet i møte med egne følelser og gi ro og rom til å sette ord på det barna føler.

Leken er grunnlaget for barnets sosiale og emosjonelle utvikling. Barna lærer gjennom leken.

Gjennom leken øver barna på å samarbeide med andre, de utvikler språk, opplever glede, mestring og motgang.

2.1 Tilknytning

Tilknytning er behovet for beskyttelse og omsorg, og behovet for å undersøke og mestre verden.

Tilknytning handler om nærhet og omsorg, men det handler også om å hjelpe barnet med vanskelige følelser og støtte dem i lek og utfordringer.

Forskningen sier at gode relasjoner mellom barnehageansatte og barn er viktig for barns trygghet, og helhetlige utvikling.

Tilknytning og trygghet er også grunnleggende for at barna skal ha ett godt psykososialt miljø.

For oss innebærer dette:

- Å skape trygghet, vise godhet, hjelpe barnet å regulere sine følelser, hjelpe til i lek, utforskning og vennskap.
- Å støtte barnet i å få og beholde venner.
- Tilrettelegge for et godt og trygt psykososialt barnehagemiljø.
- Ha gode og forutsigbare regler og rutiner.
- Gode og trygge overganger, de små i hverdagen, for nye barn og de som skal skifte avdeling
- Avdelingene deles inn i mindre grupper.
- I høsthalvåret har vi stort fokus på trygghet og tilknytning i avdelingene, men vi jobber med det hele året.

Søsken og venner som går på ulike avdelinger får lov å være sammen om de ønsker det.

2.2 Lek

Leken skal ha en sentral plass i barnehagen (...) Leken skal være en arena for barnas utvikling og læring, og for sosial og språklig samhandling. Barnehagen skal inspirere til og gi rom for ulike typer lek både ute og inne. Barnehagen skal bidra til at alle barn kan oppleve glede, humor, spenning og engasjement gjennom lek – alene og sammen med andre.

Rammeplanen 2017, s. 20.

For oss innebærer dette:

- Organisere rom, tid og lekematerialer for å gjøre leken variert og spennende.
- Være til stede og aktivt delta i barnas lek.
- Skape et inkluderende miljø der alle barn kan være med å leke og oppleve glede.
- Observere, analysere, støtte, delta i og berike leken basert på barnas interesser og behov.
- Gi veiledning til barna for å unngå uheldige samspill og følelsen av å være utenfor.
- Anerkjenn og verdsette lekens betydning og erfaringer.
- Utforske lekens betydning sammen med barna og undre seg over dens verdi.
- Aktiv deltakelse fra voksne, som bidrar med egne erfaringer og utvider barnas perspektiver gjennom leken.

2.3 Læring

Læring i barnehagen må være positivt og basert på lek. Læring skal være noe barna har lyst til og gleder seg til. For barnet er den beste og gøyeste formen for læring; lek. Det er også viktig at ansatte har oversikt over barnas lek, hjelper å sette i gang lek, hjelper barn å inkludere hverandre, og deltar i leken på barnas premisser. Gjennom å delta aktivt og å være bevist vår rolle i leken hjelper vi å utvide og utvikle leken

Vi skal følge barnets interesser og initiativ, og sørge for å ha felles fokus med barnet. Vi skal være positive ledere som inspirerer, støtter og legger til rette for ny kunnskap gjennom felles undring og utforsking.

En viktig del av barnets læring er også å møte utfordringer og mestre motstand. Vår rolle i dette vil være som et støttende stillas rundt barnet, som gir akkurat nok, men ikke for mye støtte.

For oss innebærer dette å:

- Være oppmerksom på hva barna liker og hva som fanger dem, og legge til rette for læring i forskjellige situasjoner og aktiviteter.
- Skape et trygt miljø der barna kan utforske og lære, enten de er alene eller sammen med andre.
- Støtte og oppmuntre barnas initiativ, nysgjerrighet, kreativitet og tro på seg selv og egne evner.

Vi ser at barn lærer hele tiden og på ulike måter. Det er viktig å ha voksne som støtter dem i hverdagen.

Vi er klar over at læring skjer i alt vi gjør. Vi jobber sammen for å gi mening til det vi gjør og har felles fokus.

2.4 Barns medvirkning

Medvirkning er at barna skal få delta aktivt og komme med ønsker og innspill som påvirker innholdet i barnehagen. Barnas innspill og ønsker blir realisert i barnehagen.

For oss innebærer dette:

- Vi er lydhøre og fleksible voksne som ser og følger barnas initiativ.
- Vi skal være tilgjengelig for barn ved å støtte, inspirere og oppmuntre barn i deres lek og initiativ.
- Barna skal kunne få medvirke i utviklingen i leke og læringsmiljøet i barnehagen
- Det skal tas hensyn til barnets lekeutviklingsnivå og interesser
- Vi bruker måltidet til å utvide den sosiale kompetansen. Barna får øvd på turtaking, medvirke i samtaler og ytre sine ønsker.
- Har fokus på voksenrollen; hvem er vi her for og hvordan tilrettelegger vi for medvirkning.
- Ha fokus på de demokratiske og sosiale prosessene i barnehagen og sikrer at alle barna har mulighet til å delta etter ønske og evne.

Dette barnehageåret deltar alle ansatte i kompetanseløypen «Barns medvirkning og demokratiske prosesser i barnehagen». Gjennom forelesninger, og sammen lese boken «Hverdagshendelsenes pedagogikk» av Dag Øystein Nome med påfølgende refleksjoner, skal vi sammen videreutvikle vårt felles syn på hva medvirkning for barna innebærer for oss voksne.

2.5 Vennskap og felleskap

Barnehagen skal fremme vennskap og fellesskap. Alle barna skal erfare å være viktig for fellesskapet og være i positivt samspill med andre barn og voksne. Personalet skal være tett på og delta i barnas lek, og veilede og støtte barna. Alle barn skal ha noen å leke med, som de kan utvikle vennskap med. Alle barna skal være inkludert i lek og aktivitet. Personalet skal forebygge, stoppe og følge opp krenkelser og mobbing (Jf: Skyfritt).

For oss innebærer dette:

- Vi deler barna inn i grupper og har aldersgrupper på tvers av avdelingene. Her blir en kjent på tvers av avdelinger og danner nye vennskap
- Fellessamlinger for alle barna i barnehagen
- Felles arrangementer hvor hele barnehagen deltar som for eksempel Lucia-tog og karneval.
- Vi legger til rette for felles opplevelser som kan bygge videre på, som fellesskap rundt måltider.
- Felles leker og aktiviteter hvor flere kan være med
- De voksne er en portal inn i leken som støtter og veileder barna

- Barna skal få oppleve at de er viktige og at de kan ha gode relasjoner med både andre barn og voksne.
- Vi jobber aktivt med det psykososiale miljøet med fokus på trygge rammer, aktiv deltagelse og inkludering.

Vi har fokus på voksenrollen. Hvordan den voksne er til stede «her og nå» og har fokus på barna, hvordan den voksne er i relasjon med barna.

Barnehagens Ressursteam skal gjennom hele året arbeide for et inkluderende leke og læringsmiljø for alle barna i barnehagen. Barnehagen skal bruke Bergen kommunes Aktivitetsplan i nært samarbeid med foreldre, med en gang det er mistanke om at et barn ikke har det bra i barnehagen.

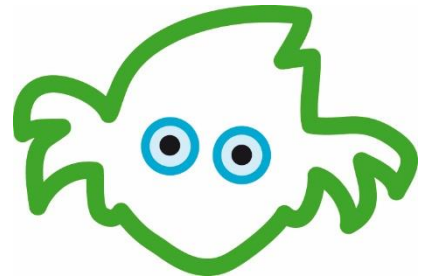
2.6 Mangfold

Mangfold i barnehagen kan komme i mange ulike former; kulturelle, sosiale og individuelle. Ulike måter å handle, tenke og leve skal bli synliggjort gjennom undring og nysgjerrighet.

Vi skal fremme respekt for alle mennesker ved å verdsette og fremme mangfold. Alle barn skal føle seg sett og anerkjent for den de er, og hvor de kommer fra, og alle skal ha en plass og verdi i fellesskapet.

For oss innebærer dette:

- Vi skal vise og oppmuntre til mangfold og bruke det i vår undervisning med barna.
- Vi skal styrke barn ut ifra deres egne kulturelle og individuelle forutsetninger.
- Vi skal la barna oppleve glede og mestring i sosiale og kulturelle fellesskap.
- Vi skal lære at det er mange måter å handle, tenke og å leve på, det er viktig at barna vet og kan respektere dette.
- Vi synliggjør mangfoldet i barnehagen f.eks. ved at barna har bilder av familien sin hengende framme og er et godt utgangspunkt for dialog.
- Vi bruker noe Tegn til Tale for å inkludere alle i fellesskapet.
- Fokus på mangfoldet både i og utenfor barnehagen.

3.0 Barnehagens tema/prosjekt

Fagområder:

Kommunikasjon, språk og tekst – KST
Kropp, bevegelse, mat og helse – KBMH
Kunst, kultur og kreativitet – KKK
Natur, miljø og teknologi – NMT
Antall, rom og form – ARF
Etikk, religion og filosofi – ERF
Nærmiljø og samfunn – NS

Personalet skal: *«støtte og berike barnas initiativ, undring, nysgjerrighet, kreativitet, læringslyst og tiltro til egne evner»*. Videre står det også at personalet skal: *«støtte barnas refleksjoner rundt situasjoner, temaer og fenomener og skape forståelse og mening sammen med dem»*.
(Rammeplanen, kapittel 3)

Årets tema er «Utvid horisonten».

Hva skjer hvis

Hvordan kan den ha havnet

Hvorfor faller den

Har du opplevd andre

Barn er nysgjerrige og interesserte i alt som skjer rundt dem. Vi ansatte skal være åpne for å undre oss sammen med barna og følge deres interesser. Å dele undring, utforske ting sammen og akseptere at vi kan ha ulike syn på verden, bygger et fellesskap og en følelse av å ha felles mål.

Vi bruker ulike metoder for å stimulere og utvide vår nysgjerrighet. Dette inkluderer å stille åpne spørsmål, undersøke forskjellige alternativer, bruke humor og le sammen med barna, og tilpasse oss på ulike måter.

Vi legger til rette for at barna kan ha en trygg base, slik at de har tillit, energi og evne til å utforske og undre seg over verden rundt seg. Et godt sosialt miljø er nøkkelen til undring og utforskning. Trygge barn tør å utforske det som er ukjent!

Når vi tar barnas spørsmål og undringer på alvor, og gir dem mulighet til å reflektere, undre seg og diskutere ulike fenomener, hjelper vi til med å utvikle deres fantasi, kreativitet og selvfølelse. Dette

er et gjennomgående tema for oss i år, og vi streber etter å ha en undrende og utforskende tilnærming i alle situasjoner.

3.1 Fagområder

3.1.1 Språk som basiskompetanse

Språk som basiskompetanse er en av barnehagens viktige oppgaver og er grunnleggende for barns utvikling. Barnets språk har betydning for identitetsutvikling og evne til å forstå, kommunisere, filosofere, fabulere, samhandle og bygge relasjoner. Språk er et kommunikasjonsmiddel, redskap for tenking og refleksjon, samt uttrykk for følelser og opplevelser. Språk er også ofte en forutsetning for å kunne delta i det sosiale.

Ved hjelp av bøker stimulerer vi barnas språk, de yngste barna gjennom billedbøker og de eldre gjennom bøker som er valgt ut akkurat til det temaet som er i fokus. Bøkene er i barnas høyde slik at de kan hente bøker på eget initiativ. Vi bruker også sang, rim, regler og andre språkfremmende aktiviteter.

Ved hjelp av ICDP og beskrivende kommentarer, fyller vi hverdagen til barna med ord og beskriver det som skjer rundt dem i alle situasjoner.

Vi er bevisst på å gi barna en god språkforståelse, ikke bare et stort ordforråd.

Tegn til Tale er supplerende kommunikasjon som vi bruker i tillegg til det muntlige språket. Tegn til Tale brukes for å tydeliggjøre talespråket og dermed styrke samspill og språkutvikling. Alle barn kan ha nytte av Tegn til Tale. Vi bruker tegn til tale sammen med barna, og vi lærer sammen med barna.

3.1.2 Matematisk kompetanse

Et matematisk språk er en viktig del av barnets matematiske forståelse og det hjelper barnet til å uttrykke seg, å skape sammenheng og mening i sin hverdag. Utviklingen av barns forståelse for matematikk skal skje på deres vilkår og skal ta utgangspunkt i hva barnet interesserer seg i. Barnas lek og aktiviteter i barnehagen er knyttet til tall- og mengde-forståelse, målinger, romforståelse, mønster og klassifisering.

I Hop oppvekststun barnehage får barna utviklet matematisk forståelse gjennom årstemaet «utvid horisonten»

Eksempler på hverdagssituasjoner:

- Sortere og legge ting på rett plass.
- Vi teller hvor mange vi er i dag. Er det noen som ikke er her i dag? Hvem mangler?
- Vi teller før vi starter med sang.
- Hvilken dag er det i dag?
- Tegne og male aktiviteter. Her får de lage mønster og lærer de ulike fargene.

- Barna får romfølelse ved å bygge hytte og skape nye rom i rommet.
- Forskjeller – stor og liten, fullt og tomt.
- I måltidet får barna kjennskap til matematiske begreper som tom og full. Vi dekker på tallerken og kopper til antall barn.
- Lek med ulike geometriske former.

Dagene våre er fulle av matematiske samtaler og handlinger. Gjennom «utvid horisonten» inspireres de voksne til å utvide begrepene, gi ulike meninger og skape sammenhenger.

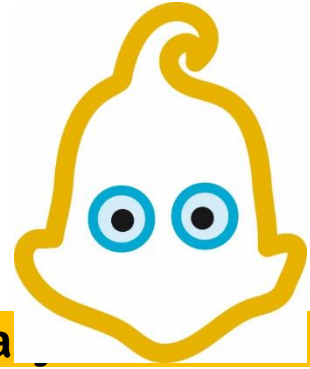
3.2 Digitale verktøy

Barnehagens digitale praksis skal bidra til barnas lek, kreativitet og læring. Ved bruk av digitale verktøy i det pedagogiske arbeidet skal dette støtte opp om barns læreprosesser og bidra til å oppfylle rammeplanens føringer for et rikt og allsidig læringsmiljø for alle barn. Ved bruk av digitale verktøy skal personalet være aktive sammen med barna. Samtidig skal digitale verktøy brukes med omhu og ikke dominere som arbeidsmåte. Barnehagen skal utøve digital dømmekraft og bidra til at barna utvikler en begynnende etisk forståelse knyttet til digitale medier.

Rammeplan for barnehage 2017 s 44-45

I barnehagen bruker vi ulike digitale verktøy i hverdagen sammen med barna:

- Smart Board: pedagogiske programmer/spill eventyr med flyttbare objekter på skjermen, video om tema, finne og redigere bilder, visuell hjelp til samling/fellessamling vårt til vi rører oss), kims lek, bokstavlek og manipulering av objekter i tegneprogram (snurre, forstørre/forminske, flytte, uendelige kopier/stempler ol.).
- Digitale kamera: ta bilder, barna tar bilder selv, filme, dokumentere og utforske forskjellige filter på kameraet.
- Prosjektor: alternativ til skjerm i andre rom, se bilderull fra ting vi har gjort, lage skyggeteater, oppleve tog Bergen-Oslo minutt for minutt eller sitte på første rad i en berg-og-dal-bane
- Bærbare pc-er: Mye det samme som smart board, sende ting til kopiering (fargelegging, oppgaveark o.l.), pedagogiske programmer (røde og grønne tanker). Vi har og sett tegnefilm og andre fremstillinger av eventyr vi har jobbet med på basen. I tillegg har vi brukt pc og internett til å se på bilder av andre barns fødested. Det kan være andre byer eller andre land.
- Bildebruk til dokumentasjon: Bruke bilder vi har tatt til dokumentasjon og for å vise hva vi gjør i barnehagen.
- Kopimaskin med skanner: Kopiere opp fargeleggingsark/ oppgaveark, skanne barnetegninger til f.eks. et eventyr, kopiere hånd/fot, forstørrelse/ forminskning.
- Bilderedigering: Manipulere bilder (f.eks. barna inn i egne dører), lage plakater (forstørre bilder).
- Filmer rundt tema/prosjekter: Finne informative filmer: hvordan ser det ut når vi hopper fallskjerm eller sitter i en luftballong?
- Høytlesing fra digitale bøker: Via Nasjonalbiblioteket kan man lese tusenvis av eldre barnebøker gratis, eller man kan skanne bøker å få de opp på skjermen på den måten.
- Bærbart digitalt mikroskop: Hendig å ha med seg når vi vil ta en nærmere titt på det vi finner å ta bildet av det.

4.0 Barnehagen som lærende organisa

4.1 Barnehagens utviklingsarbeid

Dette barnehageåret deltar alle ansatte i kompetanseløypen «Barns medvirkning og demokratiske prosesser i barnehagen». Gjennom forelesninger, og sammen lese boken «Hverdagshendelsenes pedagogikk» av Dag Øystein Nome med påfølgende refleksjoner, skal vi sammen videreutvikle vårt felles syn på hva medvirkning for barna innebærer for oss voksne.

Kompetanseløypen er i regi av Barnehagemyndigheten

4.2 Dokumentasjon, vurdering og oppfølging

4.2.1 Dokumentasjon

Det pedagogisk arbeidet kan synliggjøres og dokumenteres med bilder, videoopptak, en samtale, en sang, en samlingsstund, barnas uttrykk osv. Arbeidet må synliggjøre hva barnet opplever, og hva barnet gjør og lærer i barnehagen. Avdelingenes månedsplan skal beskrive planer og evaluering av arbeidet. Personalet skal bruke metoder for refleksjon over egen praksis i sitt arbeid. Dokumentasjon gjør oss mer bevisste på det pedagogiske arbeidet, på prosessering og samhandlingen mellom barna. Dokumentasjon hjelper oss å synliggjøre kvaliteten i vårt arbeid med barna. Samtidig er bevissthet rundt barnas personvern svært viktig når vi skal dokumentere.

4.2.2 Vurdering

Gjennom hele barnehageåret skal vi holde på med systematisk vurderingsarbeid gjennom en felles mal alle kommunale barnehager følger.

Barnestemmen og foreldrestemmen skal hentes inn gjennom dette arbeidet.

Hver avdeling må evaluere sitt pedagogisk arbeid, lage oppsummering og presentere dette i personalgruppen. Vurderingsarbeidet vektlegger, synliggjør og konkretiserer det pedagogiske arbeidet, gjennom innsamling av materiale (som barnesamtaler, obog refleksjon. Vurdering av ulike prosjekter/grupper går dypere og mer grundig inn på et mindre område. Gjennom foreldresamtaler kan vi si noe om hva vi har arbeidet med og hvordan dette har vært for det enkelte barnet.

4.2.3 Oppfølging

Foreldre informeres gjennom månedsplaner, bilder, og barnas uttrykk. Omtrent hvert annet år har vi dialogmøte i forhold til vårt systematiske vurderingsarbeid, hvor foreldre oppfordres til å komme med innspill i forkant, og hvor foreldrerepresentanter er invitert med på selve møtet, med innspill fra foreldregruppen.

4.3 Barn og foreldres medvirkning i utviklingsarbeidet

Barnas medvirkning skal ivaretas ved at arbeidet organiseres som prosjekt, som skal bygges på barnas interesser og utvikles sammen med barna. Foreldrene kjenner sine barn, og vet hva barna liker å holde på med hjemme. De har verdifull informasjon som kan bidra til å utvikle barnas leke – og læringsmiljø i barnehagen. SU er foreldrenes formelle «stemme» inn i barnehagens planverk.
Foreldremøte + barnesamtaler og observasjonen

Del to

I. Barnesyn og læringssyn

Rammeplanen uttrykker et syn på barnet som subjekt, som intensjonelt og som aktivt deltagende i sin egen utviklings- og læringsprosess. (Bergen kommune, 2018, s.23)

Alle i Hop oppvekststun Barnehage er likeverdige. Vårt menneskesyn anerkjenner barndom som en livsfase, og barnet som et individ med iboende egenskaper og muligheter. Vi skaper gode rammer for utvikling av barnets egen identitet; hvem er jeg, og hvem er jeg i samspill med andre. Barn erfarer og opplever verden innenfra, gjennom følelser, tanker og kropp. De er aktive deltagere i sine egne læringsprosesser, og ingen kan overføre sin kunnskap direkte til dem. Det er viktig at vi er lydhøre og sensitive i samspillet med barn. Personalet ser hva barna interesserer seg i, og tar utgangspunkt i dette for å gi barna meningsfylte og gode erfaringer som gir mulighet for utvikling og læring. Det er barnas nysgjerrighet og interesser som er grunnlaget for læringsprosessene. Dette er også en forutsetning for barns medvirkning i egen læring.

I Hop Oppvekststun barnehage legger vi til grunn et sosiokulturelt læringssyn, altså at læring er noe vi best gjør sammen med andre. Vi mener at læring skjer gjennom språk og sosial deltagelse på alle nivå og arenaer. Lekende læring er grunnlaget for utforskning og bearbeidelse av inntrykk. Gjennom lek og vennskap utvikler barn språk og sosial kompetanse. Derfor er leken barnas viktigste aktivitet.

Mål: I Hop Oppvekststun barnehage ser vi på alle barn som kompetente deltagere, som er aktive i egen utviklings- og læringsprosess.

II. Pedagogisk relasjonskompetanse

«Ansattes møte med enkeltbarn og barnegruppe er den viktigste byggesteinen i et bærekraftig psykososialt barnehagemiljø. Barn som blir tatt på alvor og blir lyttet til motiveres for læring og utvikler tillit til seg selv og andre». (Bergen Kommune, Sammen for kvalitet, 2018 s. 21)

Pedagogisk relasjonskompetanse er evnen vi har til å skape gode og trygge relasjoner med barna. Pedagogisk relasjonskompetanse innebærer sosial kompetanse, refleksjonsevne og faglig kompetanse. Den pedagogiske relasjonskompetansen ser vi gjennom språket og handlingene våre i møte med barn. Våre bevisste og ubevisste holdninger, verdier, menneskesyn og læringssyn, påvirker kvaliteten på våre relasjoner med barna. Vi reflekterer jevnlig over egne holdninger og praksis, både individuelt og i fellesskap med hverandre; i formelle situasjoner som på møter og planleggingsdager,

og i uformelle situasjoner i hverdagen. Den pedagogiske relasjonskompetansen er også grunnmuren til barnehagens psykososiale miljø.

I Hop oppvekststun Barnehage bruker vi ICDP for å styrke vår relasjonskompetanse. Målet med ICDP er å jobbe med sensitivisering og omsorgskompetansen til omsorgsgivere. ICDP er en metode som er utviklet i Norge, og som blir brukt i mer enn 50 land. I arbeidet med ICDP får ansatte veiledning, og hver enkelt skal observere og reflektere over egne styrker og utviklingsbehov i samspillet med barn. ICDP bygger på åtte temaer for godt samspill. Se punkt 1.2

III. Danning gjennom omsorg, lek og læring

«Barnehagen skal i samarbeid og forståelse med hjemmet ivareta barnas behov for omsorg og lek, og fremme læring og danning som grunnlag for allsidig utvikling».

(Kunnskapsdepartementet, 2017)

Barnehagen har som oppgave å fremme danning. Målet er at barna skal bli selvstendige mennesker som våger å uttrykke sine synspunkter, å ta egne valg og å ombestemme seg. Vi har stort fokus på å skape en kultur der barna har en felles forståelse for våre samfunnsverdier og -normer.

I takt med danning og utvikling erfarer barn å følge normer og regler i samfunnet, og vise empati og omsorg i møte med andre. Vi skal aktivt støtte barnet ved gi ros, anerkjennelse, veilede og være gode rollemodeller. Gjennom å anerkjenne barns uttrykk bidrar vi til å gi dem tro på seg selv, og utvikle et godt selvbilde. Slik ruster vi også barna til å kunne vise respekt, empati og omsorg for andre.

Omsorg i barnehagen handler om at barna skal få sine primærbehov dekket. Barna skal føle seg trygg og ivaretatt, slik at de tør å si hva de mener. Samtidig skal de få utfordringer tilpasset sin utvikling. Når relasjonene mellom barn-voksen og barn-barn er gode opplever barna trivsel, glede og mestring. Det er spesielt viktig at når barna starter i barnehagen så blir de møtt med gode trygge rutiner og ansatte.

Leken er grunnlaget for all læring. For at barna skal kunne forstå og lære seg normer og regler, må de ha en arena der de får lov til å leke og bruke kreativiteten sin. Vi skal bidra til gode møter mellom barn og voksne, og god lek hver eneste dag. Det er i leken barnet får bearbeide sine følelser og erfaringer. Barnet skal gis mulighet til meningsfulle og varierte opplevelser, og kunne oppleve ulike lekemiljøer både ute og inne. Gjennom leken ønsker vi at barna skal få erfaringer og opplevelser i samspill med andre barn og voksne. De voksnes rolle i leken er å være støttende, veiledende og aktive deltagere som gir seg hen og har det kjekt sammen med barna. Lekemiljøet vårt skal også utfordre barnets kreativitet, og gi erfaring med å jobbe med tema/prosjektarbeid over tid sammen med andre. Dette som et bidrag til å skape samhold og forebygge utenforskap og mobbing.

IV. Progresjon i barnehagens pedagogiske innhold

Alle barn skal kunne oppleve progresjon i barnehagens innhold, og barnehagen skal legge til rette for at barn i alle aldersgrupper får variert leke-, aktivitets- og læringsmuligheter (Utdanningsdirektoratet, s.44).

Progresjon betyr utvikling eller fremskritt. Med progresjon i barnehagens pedagogiske innhold menes det at alle barn får utvikle seg, lære og oppleve økt mestring på forskjellige områder. Dette forutsetter at barnehagen og de ansatte har en plan for å sikre at alle barna får et likeverdig tilbud av høy kvalitet. Liveverdig betyr ikke at alle barn skal behandles likt – men at opplegg, innhold og utfordringer er tilpasset både grupper og hvert enkelt barns forutsetninger, alder og modning.

Det pedagogiske innholdet i barnehagen bygger særlig på rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver. Dette styringsdokumentet gir oss en ramme for planlegging, gjennomføring og vurdering av barnehagen. Rammeplanen inneholder syv fagområder; «Kommunikasjon, språk og tekst», «Kropp, bevegelse, mat og helse», «Kunst, kultur og kreativitet», «Natur, miljø og teknologi», «Antall, rom og form», «Etikk, religion og filosofi» og «Nærmiljø og samfunn». Barna skal oppleve progresjon knyttet til kunnskap og ferdigheter innen alle de syv fagområdene.

Gjennom valg av innhold, arbeidsmåter, leker, materiell og utforming av det fysiske miljøet, skal vi legge til rette for progresjon. For å danne grunnlaget til dette arbeidet jobber vi med Bergen kommune sine grunnverdier varme, se barnet og inkluderende.

For å kunne sikre progresjon i det pedagogiske innholdet, må vi i Hop oppvekststun barnehage ha en kultur som er preget av læring og utvikling, både personlig og av barnehagen som en organisasjon. Vi skal være en lærende organisasjon og vår utviklingsutvikling skal være målrettet. Dette innebærer at vi dokumenterer og vurderer hvordan vi jobber hele tiden. Barn og foreldre medvirker i arbeidet og vi bruker deres innspill i barnehagens planleggings- og vurderingsarbeid.

V. Overganger

«Barnehagen skal tilpasse rutiner og organisere tid og rom slik at barnet får tid til å bli kjent, etablere relasjoner og knytte seg til personalet og andre barn» (Kunnskapsdepartementet, 2017)

a. Tilvenning i barnehagen

Tilvenning er å bli gradvis kjent og trygg i de nye omgivelsene. Barnet og deres foreldre skal bli kjent med oss, de andre barna og nye rutiner. Det at barna kjenner seg trygg og ivaretatt, er viktig for at de skal kunne leke, lære og utvikle seg. Noen barn trives godt i barnehagen fra første stund, andre barn kan bruke litt tid for å bli trygg på oss og de andre barna i barnehagen. Derfor må

tilvenningsperioden alltid tilpasses det enkelte barnet. Foreldre vet mest om sitt barn, derfor er det viktig med et godt samarbeid for å sikre en best mulig tilvenning.

Alle barn i barnehagen vil få en primærkontakt i personalet. En primærkontakt er en ansatt som vil ha spesielt fokus på å ivareta og bli kjent med barnet. Om vi ser at barnet søker etter en annen ansatt, vil vi forsøke å ta hensyn til barnets ønske, og bytte primærkontakt.

Vi skal gi riktig, tilpasset og tilstrekkelig informasjon om barnehagens virke og innhold, og legge til rette for at foreldre får anledning til å stille alle de spørsmål de måtte ha, i forbindelse med barnets oppstart i barnehagen.

Vi har oppstartsamtaler med alle foreldre som har barn som begynner i barnehagen.

Oppstartsamtalet er med på å danne grunnlaget for samarbeidet rundt barnet, og er et steg for å sikre at vi sammen skaper en så god oppstart for barnet som mulig. Målet for oppstartsamtalet er å utveksle viktig informasjon, og å bli bedre kjent. Vi blir bedre kjent med barnet, foreldrene og deres hjemmemiljø, slik at vi lettere kan møte barnets behov. Foreldrene får mulighet til å møte oss på tomannshånd, og til å formidle hvilke behov barnet har som vi må ta hensyn til.

Gjennom lekegrupper og barnehagebesøk legger vi til rette for at våre familier, allerede før barnehagestart, får bli kjent med barnehagebygget, våre ansatte og hverandre. Vi har som mål at de første dagene i barnehagen skal være trygghetsfremmende for barnet, og for barnets nærmeste. Forskning og vår erfaring viser at barnets tilvenning går lettere når vi gir barna oversiktlige rammer og den tiden de trenger, for å knytte seg til oss og bli trygge. Vi ber derfor foreldre som har mulighet til det å ha korte dager, med fokus på lek og glede, de første ukene. Det er spesielt viktig at barnet deltar i «kjernetiden» i barnehagen, denne er mellom kl 09.00 og 12.00. Dette er fordi det er når vi ofte planlegger hovedaktiviteter og det er best mulighet for lek og godt samspill.

b. Overganger og sammenheng innad i barnehagen

Når barn bytter avdeling i barnehagen, ønsker vi å gjøre dette så sømløst og trygt som mulig for barna. Vi planlegger i god tid på våren hvilken avdeling barna skal på, og går ofte på besøk der barna får mulighet til å bli kjent med barn og ansatte til den nye avdelingen, samtidig som det trygge kjente personalet er til stede. Personalet fra avdelingen barnet skal begynne går på besøk og lærer barna å kjenne. Dette skjer ofte i utetiden og gjennom lekegrupper. Vi legger vekt på at å bytte avdeling er lystbetont og spennende. Barna har også alltid mulighet til å dra på besøk til sin «gamle» avdeling om de trenger.

c. Samarbeid og sammenheng med skolen

Barnehageloven:

I § 2 a i barnehageloven står det at barnehagen har: «Plikt til å samarbeide med skolen om overgangen fra barnehage til skole. Barnehagen skal samarbeide med skolen om barnas overgang fra barnehage til skole og skolefritidsordning, jf. opplæringslova § 13-5 og friskolelova § 5-5. Samarbeidet skal bidra til at barna får en trygg og god overgang»

Opplæringsloven:

Videre i opplæringsloven § 13-5 står det at skolen har: «Plikt til å samarbeide med barnehagen om overgangen til skolen. Skolen skal samarbeide med barnehagen om barna sin overgang fra barnehage til skole og skolefritidsordning. Samarbeidet skal bidra til at barna får en trygg og god overgang». Skolen har ansvar for å utarbeide en plan for overgangen barnehage til skole og skolefritidsordning.

Det siste året før barna begynner på skolen har vi et særlig fokus på å forberede barna på skolestart. For pyramidegruppen (skolestartere) hos oss legger vi stor vekt på vennskap, relasjonsbygging og videreutvikling av sosial kompetanse, samt praktiske ferdigheter som å smøre skiver, kle på selv og å gå på do. Vi jobber med emner som barna vil møte i skolen, samtidig som vi tar deres medvirkning og nivå på alvor. I løpet av tiden som førskolebarn erfarer barna å ha refleksjonssamtaler om seg selv og sine egne grenser, samtidig som de omgås andre.

Barna får mulighet til å snakke om sine tanker og følelser rundt skolestart og vi reflekterer sammen rundt spørsmål som: hvordan kan jeg bli kjent med noen jeg ikke kjenner? Hvordan vet jeg at noen er vennen min? Hvem kan jeg snakke med om hvordan jeg har det på skolen? Hvordan kan jeg ta vare på noen som ikke har noen å være med?

Gjennom alle årene i barnehagen har vi et fokus på selvstendighetstrening og praktiske ferdigheter, dette er noe vi har spesielt fokus på det siste året i barnehagen. Dette innebærer at barna skal klare å kle på seg selv, gå på do selv, ta imot og gjennomføre beskjeder. Barna skal lære å holde orden på klær og utstyr, og behandle bøker og leker godt.

Vi har et nært samarbeid med Paradis skole, hvor de fleste av våre førskolebarn begynner, og vi samarbeider også med andre skoler i bydelen når vi har barn som skal der. Dette innebærer blant annet at vi, så langt dette er mulig, drar på besøk til de aktuelle skolene i nærområdet slik at barna får se skolen sammen med vennene sine.

Overføringsmøte med skolen:

Barn som har sitt siste år i barnehagen, har ulike forutsetninger for hva de kan mestre. Dialog med foreldre er viktig for at vi skal kunne støtte og utfordre hvert enkelt barn på en måte som er tilpasset deres utviklingsnivå. Barnehagen har rutiner for å utveksle informasjon med skolen når det er spesielle forhold som tilsier at dette er nødvendig. Vi utveksler aldri informasjon om barn uten samtykke fra foreldrene. Disse overføringsmøtene finner sted i enten barnehagen eller i skolen der både foreldre og eventuelle eksterne instanser (for eksempel PPT) deltar.

VI. Foreldremedvirkning

«Barnehagen i samarbeid og forståelse med hjemmet skal ivareta barnas behov for omsorg og lek, og fremme læring og danning som grunnlag for allsidig utvikling». (Barnehageloven § 1)

I Hop Oppvekststun barnehage er vi opptatt av et nært og godt samarbeid med foresatte, med barnas beste i fokus. Gjennom åpen og positiv dialog ønsker vi å få til et godt og nært samarbeid med foresatte. Vi ønsker å invitere dere inn i vår barnehagehverdag. Den daglige kommunikasjonen med hjemmet står sterkt hos oss og er grunnleggende for å sikre et godt psykososialt barnehagemiljø. Alt fra de daglige samtale om barnet og hva de opplever i barnehagehverdagen, til hvordan barnet mestrer utfordringene de møter i lek og samspill. Vi er alltid åpne for samtaler med foreldre/foresatte, så det er bare å spørre. Vi vil skape en trygghet for foresatte og på den måten legge til rette for en gjensidig tillit og respekt hvor dere har muligheten til å engasjere dere i vår daglige drift.

Gjennom gjensidig åpenhet og imøtekommende ansatte vil vi sammen legge til rette for trivsel og utvikling for barna i Hop Oppvekststun barnehage. Alle tilbakemeldinger fra foresatte tas på alvor. Tilbakemeldingene deres er viktige bidrag for å skape en god barnehage som er i stadig utvikling. Foresattes kompetanse om sitt eget barn er til stor hjelp for at vi skal forstå barna bedre, og på den måten gi barna best mulig trivsel og utvikling i barnehagen.

*«Samarbeidsutvalget skal være et rådgivende, kontaktskapende og samordnende organ»
(utdanningsdirektoratet, 2017, s. 29)*

Barnehagens samarbeidsutvalg (SU) medvirker i utviklingsarbeidet gjennom møter der barnehagens kultur og organisasjonsutvikling er en viktig del av vår agenda. Alle foreldre/foresatte gis mulighet til å dele sine synspunkt gjennom brukerundersøkelser, dialog i daglige møter med personalet, FAU/SU, startsamtale med nye familier, og gjennom barnas utviklingssamtaler 1-2 ganger i løpet av året.

VII. Bærekraftig utvikling

Vi i Hop oppvekststun Barnehage ønsker å ha fokus på miljø, bærekraft og naturen som en ressurs. Vi kildesorterer, og barna er med å kildesortere papir og plast. Vi har en liten miljøstasjon ved Matkroken, der går Pyramidegruppen jevnlig og leverer glass og metall.

Kildesortering av matavfall og refleksjoner rundt hva som skjer med all maten vi kaster er viktig for oss. På den måten jobber vi aktivt mot matsvinn, og barna er med på å bevare og gi tilbake til naturen.

VIII. Psykososialt barnehagemiljø

Det er forankret i Barnehageloven at alle barn har rett til et trygt og godt barnehagemiljø. I dette ligger det at alle ansatte i barnehagen er forpliktet til å gripe inn når et barn i barnehagen utsettes for krenkelser, og videre at barnehagen skal jobbe forebyggende for å skape et varmt og inkluderende fellesskap.

Under plikten til å sikre at barn og unge har et trygt og godt psykososialt barnehagemiljø, følger det fire delplikter:

- plikten til å følge med
- plikten til å melde
- plikten til å undersøke
- plikten til å sette inn egnede tiltak

Arbeidet med det psykososiale barnehagemiljøet er et kontinuerlig arbeid som er retningsgivende for barnehagens kvalitetsutviklingsarbeid og grunnleggende for alt vi gjør i barnehagen, både i samspill med barna, samarbeid med foreldre og innad i personalgruppen.

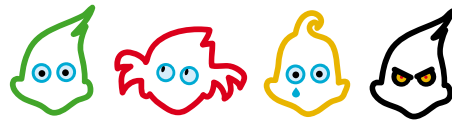
Barnehagen har en lokal handlingsplan for å sikre systematikk i arbeidet med det psykososiale barnehagemiljøet. Handlingsplanen gjennomgås i personalgruppen årlig.

Det psykososiale barnehagemiljøet er videre tema på foreldremøte, foreldresamtaler og i SU ved oppstart av hvert barnehageår.

IX. Barns seksuelle helse

Plan for seksuell helse, seksualopplysning og seksualitetsopplæring ble vedtatt av bystyret i april 2019, og er utarbeidet med formål om å sikre en helhetlig innsats for å styrke barn og unges seksuelle helse. Planen peker blant annet på barnehagen som en viktig arena for å sikre kunnskap og nødvendig kompetanse om kropp og seksualitet. Slik kan barnehagen styrke barnas begrepsapparat og danne grunnlag for positive holdninger knyttet til selvfølelse, identitet, egenverd, kropp, følelser og grenser. Videre skapes åpenhet og respekt for mangfold og variasjoner i familieformer og kjønnsuttrykk, noe som kan bidra til å forebygge fordommer og diskriminering.

Grunnlaget for god seksuell helse legges allerede tidlig i småbarnsalder. Bevissthet knyttet til barns seksuelle utvikling og kunnskap om hvordan denne kan komme til uttrykk i lek og atferd, er viktig for å kunne møte dette på en konstruktiv måte. Siden barnehagepersonale og foreldre har et felles ansvar for å ivareta barnets trivsel og utvikling, er det naturlig at barns seksuelle helse også er tema både i foreldresamtaler og på foreldremøter.

Hop Oppveksttun barnehage

Kloppedalsveien 18

5232 Paradis

E-post: hoppveksttun.barnehage@bergen.kommune.no

WWW:

<https://www.bergen.kommune.no/omkommunen/avdelinger/hoppveksttun-barnehage/kontakt>

Telefon: 53037830

**BERGEN
KOMMUNE**